



ZIMSKO VESELJE NA SANKAH — Foto F. Perdan

● Stran 3:  
**LETALO, KI JE PRVO VZLETELO Z LETALIŠČA BRNIKI**

● Stran 4:  
**BUTALE NA GORENJ-SKEM** — nova rubrika, ki vas bo odslej vsak teden zabavala

● Stran 6:  
**SLOVARCEK KRAJEVNIH IMEN** — Vabimo vse bravce, da sodelujete v tej naši novi rubriki  
**SMOJKA IZ LOKE POROČA** — v loškem dialekту



## Šobec - uspeh

Na področju Turističnega društva Lesce so imeli v preteklem letu 10.879 gostov in skoraj 41.000 nočitev. Samo v šotorišču »Šobec« je bilo 8.624 gostov in 30.413 nočitev. V teh številkah niso zajeti tisti gosti in nočitve, ki so bivali v vikend hišicah in raznih taborih. Zlasti pomembno je to, da je bilo med gosti kar 7.700 tujih, ki so imeli 24.866 nočitev ali 99 odstotkov več kot leta 1962. Če upoštevamo še lansko slabo poletje, so ti pokazatelji več kot zadovoljivi, da ne pobrskamo po spominu za nekaj let nazaj, ko so se na tem mestu pasle še krave in komarji.

Tak je v kratkem rezime obračuna, ki ga je podal upravni odbor Turističnega društva Lesce na občnem zboru minulog soboto. Poročilo je sicer dokaj kritično ocenilo nekatere probleme, vendar so v primerjavi z uspehl malenkostni. Bodočnost šotorišča »Šobec« je zagotovljena. Zrasla je na žuljih prizadetih turističnih delavcev iz Lesca in okolice. Tako rekoč iz nič, s prostovoljnijim delom in pomočjo nekaterih organizacij (Nadajevanje na 7. strani)

# LISTINE

»Uči se fant, učil! Kdor več zna, več velja!«

»Saj se učim, mama. Berem knjige, študiram, kar me zanima, toda tisto, kar zahtevajo v šoli, je tako dolgočasno, da se mi upira.«

»Predvsem tisto moraš znati, razumeš! Drugo ni važno. Če imaš črno na belem, potem si gospod, to bodo zahtevali, kamorkoli boš šel! Nihče te ne bo vprašal, koliko znaš; hoteli pa bodo potrdilo o izpitu, maturi, diplomi ...«

Če nimaš osebne izkaznice, nisi človek, nisi državljan (pardon: občan po novem), vsaj polnoletni ne. Pa še osebna izkaznica včasih ne zadostuje ...

»Osebno, prosim!«

Možu postave sem bil sumljiv. Sredi noči na ulici, sprehajanje brez cilja (navidez), postajanje po pločniku, opazovanje redkih mimoidočih ... Bogve kaj si je mislil ...

Odpre prvi list primerja šest let starejšo fotografijo z mojim napol osvetljenim obrazom, pomenljivo zataknute rokavico za pas; lista naprej, proučuje nekaj časa osebne podatke, potem pa ...

»Ime?« — »Pepi.« — »Priimek?« — Popendekel. — »Stanovanje?«

In tako dalje. »Iz varnostnih razlogov,« če bi kdo kaj ošpičil ...

Delaš npr. tečaj za voznike amaterje. Za tečajnino plačaš pet jurjev, za vsako uro praktične vožnje jurja in pol, nekaj za koleke, par jurčkov odšteješ za zdravniški pregled, kjer te zdravniki sprašujejo, če si zdrav, in če prikimaš, zapišejo, da si itd. Naredis društveni izpit, pri »ta zaresnem« pa padaš; neznanje, smola, trema ...

Cez pol leta pa vse pozabiš. Uradno. Ne veš več, kaj je cestišče ali hitrostni pas, ne poznaš več prometnega znaka za ovinek na levo, ne znaš več počasi spuščati sklopke in obenem dodajati plin ... Tudi zdrav nisi več, dokler spet ne prikimaš — in plačaš seveda.

Jovo na novo Pet jurčkov za tečajnino, jurja in pol za vsako uro vožnje ?, da se prikopleš do vozniškega dovoljenja.

Avto-moto društva pa le zaslužijo!

Toliko sem že star, da sem hodil v šolo pred leti, ko je bilo še osem gimnazij. Naredil sem štiri razreda osnovne šole in štiri gimnazije, torej malo maturo. Potem sem končal še neko strokovno šolo, nekaj tečajev in seminarjev, bil med drugim pri vojakih ... zdaj pa sem se spet vpisal v šolo. Rad bi postal poklicni Šofer.

»Prinesite prepise vseh spričeval!« so mi naročili.

Dal sem jih prepisati, sodno overiti in sem nesel: spričevalo o mali maturi, spričevalo o zaključeni strokovni šoli, dokaze o končanih tečajih, seminarjih ...

»Haja, kje imaš pa spričevalo o osnovni šoli, kaj?« so mi rekli

Se tega sem moral prinesti.

P s.

Ce bi se še enkrat rodil, bi — recimo — najprej končal kar fakulteto, nato morda gimnazijo, morda še kakšno strokovno šolo — osnovno pa šele potem, ko bi se v podjetju zaposlil kot inženir, pa bi od mene zahtevali še spričevalo o tej.

To je samo nekaj zelo nedolžnih primerov. So pa še hujši, mnogo hujši.

Presodite sami!

Nekaj gnilega je v deželi tej, kjer je brat bratu — at birokrat.

# Kitajska in njeni ljudje

# CESAR V knjižnici

ZANIMANJE za Kitajsko se je francoskim diplomatskim priznanjem pekinške vlade povečalo. Kitajska je s svojim načinom življenja postala zanimiva tudi za zahodno Evropo. Pred dnevi so sporočili, da je skupina kitajskih novinarjev prišla tudi v ZDA.

Iz zadnje številke kitajske revije »China Reconstruct« izhaja v angleščini, smo vzel biografiski sestavek, ki ga je napisal zadnji kitajski cesar Pu Ji.

## Danes cesar in nikdar več

Najpomembnejši dan moga življenja je bil 4. decem-

V času prestajanja kazni leta 1956 vprašal neki britanski novinar: »Ali kot cesar zadnje kitajske dinastije ne obžalujete, da je prišlo na Kitajskem do takšnega konca?« Odgovoril sem, da sem nad takšno usodo zelo vesel.

V letih, ki sem jih preživel v zaporu, sem spoznal v kakšnem močvirju sem živel prva leta svojega življenja, kot pripadnik dinastije kitajskih cesarjev. Bil sem zdravstveno in psihično popolnoma uničen. Leta vojne so osebno nešrečo še bolj poglobile.

## Vojni ujetnik

Zlom Japonske je pomenil zame smrtno nevarnost. Z ostalimi vojnimi zločinci, ki so sodelovali z japonskimi imperialisti sem prišel v sovjetsko vojno ujetništvo. V Sovjetski zvezzi sem bil v ujetništvu pet let. Leta 1950 sem se s skupino Kitajcev vrnil na Kitajsko. Ko smo takrat stopili na kitajsko ozemlje, sem izgubil strah pred smrto, ki me je pred tem večno spremjal. Tudi strahu pred osvetlo in maščevanjem sem se znebil.

Prišel sem v zapor Fušun. V zaporu smo fizično delali štiri ure, ostali čas pa je bil odmerjen študiju. Imeli smo dovolj hrane in skrbeli so, da smo bili toplo oblečeni. Tudi bolnišnico, kopališče in druge prostore smo imeli na razpolago za zabavo in učenje. Noben stražar nas ni nikoli nečloveško poniževal in žalil. Tudi pretepalni in zmerjali nas niso.

V tej sredini sem postal človek. Dobil sem svoje ime, delal sem v dobrri sredini in se razvijal s fizičnim delom. Leta 1953 so nam dovolili proizvodno delo. Pripravljali smo papirnate škatlice za neko tovarno svinčnikov. Leta 1955 smo začeli gojiti zelenjavno. Pri tem delu sem ugotovil, kako sem nespreten. Sklenil sem, da svoje napake z delom popravim.

## Preporod na duši in telesu

Fizično delo ni samo zboljšalo mojega zdravja. Spremenilo je tudi moje poglede na svet in na življenje. Moja prevzoja se je iz pasivne zadržanosti preoblikovala v aktivno sodelovanje. V preteklosti nikoli nisem veliko razmišljal, ker je zadostovalo, da sem mignil z malim prestom in že sem imel vse, kar sem potreboval. Zdaj sem spoznal, v kakšnem razkošnem in nemoralnem svetu sem živel. To spoznanje mi je olajšalo, da sem napravil trden sklep in obsodil prejš-

nje življenje kot nedostojno za človeka.

Leta 1959 so me po temeljiti prevzgoji spustili iz zapora.

Reportaža o zadnjem kitajskem cesarju, ki je bila natisnjena v pekinškem listu, ne da odgovora na številna vprašanja, ki si jih danes postavljamo v zvezi s sodobno Kitajsko in njenimi ljudmi. Dejstvo, da je 57-letni kitajski cesar arhivar v Pekingu in da je Mau Ce Tung kitajskega cesarja Pu Jija imenoval za »prijatelja ljudstva« pri tem prav nič ne prepriča. Kaj je namreč resnica, zapisane besede ali zadrega, s katero takšne stavke prebiramo?



## Nenavadna prošnja

TAGE ERLANDER, švedski ministrski predsednik, je vnet ribič. Ko je francoski ministrski predsednik Pompidou sporočil, da namerava obiskati Švedsko, ga je Tage Erlander prosil, naj prinese s seboj še škatlo posebnih deževnikov.

## Adenauerjeva ulica

V ROJSTNEM kraju Konrada Adenauerja so preimenovali ulico, kjer stoji njegova rojstna hiša, v ulico, ki nosi njegovo ime. To je bilo darilo za njegov 88. rojstni dan. Adenauer je izjavil: »Sem zelo počaščen. Nisem zato, da bi se po meni imenovala kakšna glavna ulica.«

Med vojno se je imenovala ulica po Hitlerju.

## Amerika je preplavljena s knjigami o Kennedyju

KENNEDYJEVA smrt je povzročila svetovno tekmo založnikov, kdo bo izdal večnjig o življenju in delu J. F. Kennedyja. Njegova knjiga »Profil poguma« je postala bestseller. Kmalu bo izšla ponovna spominska izdaja. Založniki bodo odslej najboljši rokopis o mednarodnih odnosih nagrajevali s posebno Kennedyjevo nagrado.

Knjiga, ki jo je napisal Viktor Lasky »JFK — mož in mit« pa so vzeli iz prodaje, ker ni primerno razširjati kritične analize knjige, ko je predsednik že mrtev.

## Ali partije ne bosta končala?

SKOTSKI DIREKTOR šole Peter Anderson igra že šest let partijo šaha z Rusom Ivanom Livšinom. Naredila sta šele 36 potez. Šot čaka že eno leto na odgovor, zakaj partija se razvija pismeno. Anderson je pisal že na centralno šahovsko zvezo v Moskvi, kaj je z nasprotnikom, toda ni dobil odgovora. Sedaj pa je prosil še angleško veleposlaništvo, da mu pomaga. »Po šestih letih imam res pravico vedeti, kaj se je z njim zgodilo.«

## Potovalna atrakcija — ples

AMERISKE potovalne agencije so organizirale v zimski sezoni posebno turnejo po Evropi za ljubitelje plesa. Ta turneja gre iz New Yorka v Lisabon, Madrid, Pariz, Dunaj, Budimpešto in končno Monte Carlo. Agencija je razložila potovanje takole: v Lisabonu bodo spoznali fado, v Madridu tango, v Parizu bodo videli can-can, na Dunaju valček in v Budimpešti čardaš. V Monte Carlu pa bodo videli, kako mondenski krogi plešejo twist. Potovanje stane 1.500 dolarjev. V ceno je vračunan tudi plesni učitelj in plesni partner.

## REKLI SO ...

»ROMANTIKI našega časa sede za elektronskimi stroji.«

A. Huxley,  
britanski  
književnik

»POLITIK nikoli ne sme reči — nikoli.«

L. Johnson,  
predsednik ZDA

»MORDA zaslubi spomenik tudi tisti, ki nasprotuje napredku človeštva.«

I. W.,  
angleški  
književnik

»KDOR ne verjame, kako bitro mineva čas, maj čita stare časopise. Kako nezanimivo bo vse, kar je bilo včasih tako pomembno.«

Somerset  
Maugham,  
angleški  
književnik

»VEČINA feldmaršalov, generalov vojske, letalstva, kapitanov podmornic, tajnih agentov je že objavilo spomine po drugi svetovni vojni. Sedaj so prišli na vrsto že vojaki nižjih činov.«

Josef Backsberg,  
ameriški  
književnik

»BREZ pik in veje jezik ne bi mogel dibati.«

H. O. Scarni,  
švicarski  
književnik

»TEŽAVA z ženskami je v tem, ker vedno žele, da doživijo roman, moškim pa je kratka zgodbica dovolj.«

B. Lancaster,  
ameriški filmski  
igravec

**Nedelja, pri kateri bomo tokrat pričeli s svojo pripovedjo, še ne spada v mrzli zimski čas, pač pa v takrat še tolo in prijetno ter sončno jesen. Saj pravzaprav ni bila nič posebnega, sploh pa ne posebna za ekipo kranjskega aerokluba, ki je bila že od pomlad naprej navajena žrtvovati »BOŽJE DNEVE« svojemu priljubljenemu športu.**

Pa vendar — samo, da se je »fičo«, iz katerega je molela roka, ki se je krčevito oklepala letavskega trupa ali pa kakega drugega živopisanega dela letavskega modela, pojavit na ulicah Kranja, že se je vsak obračal za njim. Tiste nedelje, o kateri govorimo, se je »fičo« ustavljal na Zlatem polju. Iz njega so iztovorili rmenno-rdeč motorni model in pa še nekaj velikega in nedoločljivega, z napisom — »Kanja«.

Sprehajavcev v nedeljah na Zlatem polju niko ne manjka in tudi tokrat jih je bilo precej, vendar so se ob »MODELIH«, ki so jih modelar-

# »Krpan« je prvi vzletel z letališča Brniki

ji tovorili iz avtomobila in sestavljal na travi, niso kaj prida nudili, le vzvišeno so se nasmišali igračkam v rokah odraslih!

Seveda taka nezainteresiranost modelarjev ni niti najmanj motila, še več-bila je zaželjena, kajti tokrat so bile priprave motornega modela bolj skrbne kot ponavadi, saj je šlo za nov državni rekord.

Pisan model, ki je čez krila komaj meril več kot meter, je kmalu imel poln rezervar za gorivo, vključen radijski sprejemnik in preizkušen krmilni sistem. Sedaj je šlo zares. Janez se je sklonil k modelu, nekajkrat obrnil propeler, rahlo popravil lego kompresijskega vijaka in še bolj previdno odprti plin. Sledil je energičen obrat elise in motorček, ki po svoji prostornini ni meril več kot 2,5 cm, je zahrumel ter s svojimi 18000 obrati in polovico konjske moči preglušil ropot dejetnih fičotov.

Tedaj je motorček skoro utihnil, Janez je model postavil na tla in letalce se je ob ponovno povečanem ropotu pričelo pomikati po cesti, sprva počasi, potem pa vedno hitreje, dokler po 20 m ni zdignilo repa, nekajkrat poskočilo, nato pa svoj nos energično obrnilo v zrak ter pričelo nabirati višino.

## Tomaž, ki ničesar ne verjam

Truš motorčka pa je še pred vzletom privabil prenekaterega »firba«, ki se je na lastne oči hotel prepričati, kaj sploh more tako ropotati, ko pa ničesar ni videti. In ko so potem videli model, niso mogli verjeti, da daje toliko hrupa, še teže pa so verjeli dejству, da je vzletel, kot da bi ga upravljala nevidna roka, kajti Milana, ki je stal nekoliko ob strani z napravo, podobno tranzistorškemu sprejemniku, ni nihče opazil.

Sele, ko je model veselo zaokrožil nad glavnimi radovednežev, so pričela deževati vprašanja, ki jih je bilo za precejšen nalin, če že ne za utrjan oblak. Posebno neki »gospod«, ki je dajal videz človeka, ki se na »vele zastopie«, je bil posebljena radovednost. »Ja, kako pa tole gre, je pričel, »je zakaj ropota, saj je n vzmet?« Za žrteve si je izbral Janeza in razgovor je stekel nekako takole: »Ali ne čutite v zraku vonja po etru? Veste, model voznina diesel motorček.

energijo pa mu daje gorivo, sestavljeno iz etra, ricinusa in petroleja.«

»Kako pa ga upravljate?« je tiščal radovednež.

»V letalu je radijski sprejemnik, ki je preko posebnih mehanizmov povezan s krmilnimi površinami. V tem primeru, ko je naprava trikotna, pilot, ki ima v rokah oddajnik, upravlja samo s smerjo in plinom. S plinom uravnava tudi višino.«

Radovedni tovarš je nekaj časa molčal, potem pa zinil: »Kje pa je potem vzmet?«

»Kakšen pa je ta model na tleh, je tovarš nadaljeval in pokazal na Kanjo. »To pa je jadrano letalo z radijskim upravljanjem je pojasnil Janez, »jadra pa brez motorja.«

Na srečo je sonce že zahajalo in letalce je pristalo. Zabeležen je bil nov rekord v trajanju. Popoldne je bilo uspešno, zato so vso »ropotijo« spet zložili v avto in se odpeljali.

## Modelarska delavnica in njen čar

V este, to niti ni delavnica, kakršno ob uporabi besede delavnica razumemo, pač pa nekaj posebnega, kar nas pri Kranjskih skoški spominja na nekakšen laboratorij. Ko smo obiskali, je bila zakajena, da smo komaj videli in po nitrolaku je dišalo, da me je zabolela glava. Pa nič ne de, je bilo vsaj domače, posebno še, ko smo med deli letal in radijskih aparatur ugledali tudi steklenice piva, ki jih v klubu imenujejo kar inspiracija. Ko smo si mimogrede ogledovali na pol urejene modele, smo nehoti dobili vtis, da je delo letalskega modelarja odgovorna zadava, ki zahteva skrajno mero natančnosti in znanja. Tudi materiali so nam bili neznani. Pojasnili so, da je osnovni material balza in vezan les ter japonska svila za prekrivanje.



Tik pred startom jadralnega modela

del. Nišmo se dolgo zadrževali, posebno ne, ko so nam povedali, da naj se raje oglasimo v nočeljo, kajti omenili so, da pripravljajo presenčenje.

## »Krpan« Je v Brnikih vzletel prvi

Ko ste prebrali tale naslov, ste rekli, to pa je že čez mero! Krpan pa Brnikil Le kaj imajo Krpani z njimi opraviti? Sicer pa je bil velikan DC — 6 Adriaavioprometa tisto, ki je letališče krstil. Morda imate deloma prav, ko je na Brnikih vzletel Krpan, to ni bila uradna otvoritev.

Takole je bilo. Za Krpana so kranjski modelarji imenovali pisan model z vgrajenim 10 kuščnim pogonskim motorjem in osemkanalno radijsko aparaturo. Ta omogoča uporabljanie vseh »komande« letala. Katere so te »komande«, vas zanima? Prav take, kot pri pravem letalu, to pa so: smer, višina in krilca in plin. Ker je bil to prvi tak poiskus v Kranju (in tudi v Sloveniji), so si modelarji izbrali Brnike, saj jim je odlična pista pomenila skoraj pol uspeha.

In tako so se znašli na orjaški vzletni stezi s skoraj smešno majhnim modelom v primeri z njo.

Priprave pred vzletom so bile še mnogo bolj natančne kot vse poprejšnje in tudi treme je bilo več. Janez, ki je z Krpanom letel (tako se izražajo tudi modelarji), je dejal, da je imel celo več treme in strahu kot takrat, ko je sam prvič pilotiral pravo motorno letalo. Pa se je vse dobro končalo. Ko je motor zarenčal in ko so ga na zemlji preizkusili, je tudi tremo izrinila povečana koncentracija. Letalce je po pisti nekoliko zaplesalo, se hitro umirilo, nato pa je Janez na svojem oddajniku premaknil višinski komando in »Krpan« se je energično odtrgal od piste in se strmo vpel. Tudi v zraku je »Krpan« poskakoval kakor bolha in Janez se je trudil, da ga umiri in uspelo mu je napraviti nekaj kar uspešnih zavojev. Letavci pravijo: leteti znaš, če znaš pristajati. In ker je Janez dober pilot, so prijatelji njegovemu pristanku zaupali bolj kot on sam. No, vse se je dobro končalo, »Krpan« je pristal mehko in ker je najbolj važno, ostal je cel.

Se nekaikrat so startali, vsakič bolj uspešno, in ko so se odpravljali domov, so se v »fičot« strpali z zavestjo, da so v tej panogi napravili korak naprej da je bilo letalo kranjskega aerokluba tisto, ki je na letališču v Brniku vzletelo prvo.



Skrbne priprave pred startom »Krpana«

Tone Polenec

# Prešernova Laura

Ob 100-letnici smrti  
Julije Primičeve

Zdaj, ko je čas ublažil marsikaj, je prav, da omilimo tudi nekatere podatke iz sporočenih spominov za ženo, ki ni mogla osrečiti našega pesnika. Slovenska kulturna zgodovina pa v nobenem primeru ne more iti mimo njenega imena, saj je bila Prešernu nehoti in nevede navdihovavka za njegovo najlepše in najgloblje ljubezenske pesmi.

Julija Primičeva je bila rojena v Ljubljani 30. V. 1816. Njen rod je po poreklu iz Tržiča, odkoder se je njen stari oče preselil v Ljubljano. Julijin oče Anton Primic je bil bolehen mož, v trgovskih krogih spoštovan in nekaj let celo član mestne uprave. Poleg hčerke je imel še sina Janeza. Oče je umrl zaradi jetike kmalu po Julijenem rojstvu. Vso skrb za vzgojo otrok in vodstvo podjetja je prevzela odločna gospodovalna vdova. Določila je hčeri, ki je bila prva, sicer nekoliko hladna in ne strastna lepotica, precejšnjo dobo. Zato pa je od nje tudi pričakovala, da si bo izbrala uglednega in bogatega ženina. Kako daleč pa je bil Prešeren od tega idealne stare Primičevke! Takrat umetnik ni bil ugleden človek, bogat pa Prešeren tudi ni bil. Saj je bila njegova zlatnina le čista zarja, srebrnina pa rosa trave...

Strah in upl. To dvoje se je v pesniku borilo vse življenje, čeprav si je zatrjeval, da je slovo upu in strahu dal. Prav v odnosu do Julije je pokazal brezmejno rahočutnost in obzirnost in neizmerne globine upa in bolečine brezupa.

Tisto jesen, leta 1834, ko se je že drugič priglasil s prošnjo za dodelitev samostojnega odvetništva, se je Prešeren skušal približati Juliji. Že v preteklem poletju je nenavadno često obiskoval Matevža Langusa v njegovih slikarskih delavnici. Dolge ure si je zamisljen ogledoval nastajajoči Julijin portret. Tu se mu je tudi utrnil sonet »Marsikateri romar...« Potem je skušal doseči vsaj srečanje z očmi, tisto je sledil njenim korakom po ulicah. Nevesljivo je sanjaril o tej osemnajstletni Lauri svojega srca. Ni bil zavrnjen, saj se ni drznil niti približati...

V zimi 1834 in v predpolnodi leta 1835 je naš pesnik obiskoval kazinske plesne in iskal srečanje z Julijo. Tudi v gledališču jo je lovil s hrepenečimi očmi in plahostjo v srcu. Po izročilu pa vemo, da je bilo vse njegovo ustvarjanje takega značaja, da ni v nobenem oziru žalilo časti in ponosa strogo malomeščansko vzgojeno dekllice.

Malokdo je vedel za njegova čustva do te nedosegljive lepotice. Ne sebe, ne nje ni izpostavljal upravljanju. V tej dobi se je izživil le v umetniškem ustvarjanju. Pisal je čudovite pesmi o neuslišani ljubezni. Njegov up je bil premočan, da bi ga zajel brezup. Soneta »Oči bile pri nji v deklét so srédi... in »Kadár previdi učenost zdravnik... ter pesmi »Kam? in »Prekope odsevajo treške teh približevanj in srečanj pa tudi pesnikovega boja s samim seboj.

Sonnetni venec, ki ga je Prešeren zasnoval v zimi 1833/34 in izdal kot posebno prilogo Ilirskega lista kar v treh oblikah po vrsti papirja, je več kot zgolj podoba pesnikove plahе ljubezni do Julije. Sonnetni venec je plemenit pogovor z njo o vseh stvareh, ki so trle pesnika kot naprednjega človeka in zavednega Slovencev. Intimno s pogovorja s svojim genijem življenja in ljubezni, ki mu je dal Julijino podobo. Prešeren v teh letih še ni bil stari, je verjel v moč pravice in ljubezni, še je zauvel v svojo bodočnost. Le v odnosti do Julije je

bil plah, nezahiteven. V čudovitih sonetih jo prosi le to, da se ne bi povsem odvrnila od njega, prosi jo, da bi mu s svojo naklonjenostjo pomagala ustvariti pesem, ki bi odrešila njega in prebudila njegovo ljudstvo.

Izid Sonetnega venca je presenetil Prešernove prijatelje, toda vznenimiril ljubljansko puritansko družbo. Posebno akrostih v magistralu je Julijo in njeno mater prej odbil kot približal pesniku, ki tako odkrito oznanja svoja ljubezenska čustva.

Tako je vse do zadnjih let govorilo izročilo. In še celo to, da pesnik sploh nikoli ni spregovoril z Julijo.

Za nepravilnost te domneve priča poleg drugega tudi pismo ene izmed Julijinih potomk z dne 2. decembra 1948, kjer ta pravi: »Obstajal je snopč pesmi, ki jih je izročil Prešeren moji stari materi na nekem kazinskem plesu. Pesmi so imele pesnikovo lastnorocno posvetilo moji babici. Toda, ko se je moj stari oče kot vdovec preselil v Gradec, se je zvezčič nekam izgubil.«



Julija se ni poročila po volji svojega srca. Gubernijski svetnik Anton pl. Scheuchenstuel, ki je bil nekaj časa v L. 1830 celo Prešernov šef, je na svoji smrtni postelji izprosil od bogate trgovčeve vdove Julijane Primičeve roko njene hčere Julije za svojega sina Jožefa. Res se je Julija 28. maja 1839 poročila z Jožefom Anselmom pl. Scheuchenstuelom in se z njim koncem leta 1850 preselila v Novo mesto, kjer je kot višji deželnini sodni svetnik postal predsednik okrožnega sodišča. Juliji se je v zakonu rodilo kar petero otrok, sin Jožef ter hčerke Terezija, Marija, Antonija in Jožef. Prvi štirje otroci so se rodili še v času, ko je živel Prešeren.

Nobeno, ne ustno ne pisano sporočilo ne ve povedati, da bi bila Julija v zakonu srečna. Poročila se je po želji svoje matere, ki ji je tudi izbrala moža po svojem malomeščanskem okusu. Že od mladosti na srcu bolna Julija se je pač vdala zahtevam svojega časa in družbe, ki jo je obdajala. Zdi pa se, da nesrečnega pesnika, kateremu je pomenila prav isto kot Laura Petrarca, ni pozabila nikoli.

Umrla je 2. februarja 1864 v Kandiji pri Novem mestu. Pokopana je na šmihelskem pokopališču. Vdovec je bil službeno premeščen v Gradec k višjemu deželnemu sodišču in bil leta 1870 upokojen kot dvorni svetnik. Umrl je l. 1873.

Spomin na Julijo še živi in bo živel, dokler bodo živele in sloveli Prešernove čudovito lepe pesmi. »Ran mojih bo spomin in twoje hvale glasil Slovencem se prihodnje čase.«

Res, Julijin grob v Smihelu ni pozabljjen, novomeški dijaki, pa tudi mladi izletniki iz vseh slovenskih šol nikoli ne pozabijo počastiti to gomilo, ki krije srce, po katerem je pesnikovo zaman hrepeleno.

Crtomir Zorec

## Butale na Gorenjskem

MILČINSKI - NOVAK

### Turisti v Butalah

To je bilo tiste dni, ko so tuji turisti, skoporici ti razvajeni, prihajali na Gorenjsko in zahtevali čiste tjuhe in tekočo vodo zase, pa bencinske črpalki za svoje avtomobile.

Pa so se zbali tudi v Butalah, da tuji turisti k njim ne bi marali, in so imeli vzrok, da se boje, kajti so imeli lukenj polno cesto in stranična na štrbunk.

Pa so moževali in sklenili, da deviz ne spuste kar tako mimo, nego da na odcepnu glavne ceste, odkoder pelje pot v staroslovne Butale, postavijo napis: »Brez postanka v Butalah tujim turistom prepovedano nadaljevati pot!« (In še tako v nemščini, angleščini, italijanščini in švedščini.)

Se se je oglasil glas: »Ne bodimo Balkanci! Napišimo! Brez postanka v Butalah tujim turistom vladljuno prepovedano nadaljevati pot!« (In še tako v nemščini, angleščini, italijanščini in švedščini.)

Pa je navdušeno obveljala županova, ki je bil njega dni natakar in je hodil na vladljostni tečaj, da je treba biti do tujih turistov posebno pozoren in se naj zapisi: »Brez postanka v Butalah spoštovanim tujim turistom najvladljune prepovedano nadaljevati pot!« (In še tako v nemščini, angleščini, italijanščini in švedščini.)

Toda je v Butalah dan le podnevi, ponoči pa je tema, ker si še niso omisili cestne razsvetljave, in se je bilo po pravici batiti, da se bodo tuji turisti peljati nimo ponoči in ne bodo videli vladljune prepovedi. Pa so na bencinski črpalki obj odcepnu poti v Butale nastavili še turističnega delavca, da bo ponoči stražil in 'e bi se zgodilo in bi nenadoma pritisnil tuji turisti, skoporici ti razvajeni, naj jih brez usmiljenja ustavi. Če tuji turisti ne bi ubogali, naj se pa vrže pred avto in pri tej priči prikliče župana in može, da bodo storili svojo dolžnost.

Pa se je zgodilo, da je turističnega delavca sredi noči zavilo v trebuhi. Stopil je v kraj, da se olajša, kajti je bila črpalka tako moderna, da ni imela sanitarij. Toaletni papir je postavil na tla in lepo počenil. Ondi pa so rasle robide in ko je hotel vstat, so se mu zapele v hlače. Pa je ravno tedaj pripeljal mimo Mercedes z D na prtljažniku in je turistični delavec ves obupan, ker se ni mogel vreči na cesto, zar jul: »Jojata, ojojata! Nemec gre mimo! Držite ga, držite!«

Zupan je možje so slišali divje krčanje, pa so planili kvišku in se hiteli posvetovati. In so sklenili, da sedaj ne ni časa za posvet in za skele, nego so kar tekli na črpalko. Ali tam o tujem turistu ni bilo več ne duha ne sluga razen tistega iz Mercedesovih izpušnih cevi, pa so dali na žapisnik, napis da je dober, napis da ostane, robide pa da mora komunalna iztrebiti in požgati.

Prihodnji: BUTALSKI STATUT



Sobotni pleš v hotelu Prisank v Kranjski gori — Foto Pordan



### CISCENJE KOŽ ZA NA TLA

Kože iz bigienskih razlogov niso priporočljive. Čistimo jih subo in mokro.

#### SUHO CISCENJE:

Kožo dobro stepemo na narobni strani, nato pravo stran zdrgnemo z vročo magnezijo, končno kožo otresemo in dake skrtačimo.

#### MOKRO CISCENJE:

Gladko stran namažemo z glicerinom, kožo napremo na desko in kosmato stran skrtačimo z mlačno milno pено, nakar jo speremo s čisto vodo. Delajmo bitro in pazljivo, da usnje ne premočimo. Kožo nismo napeto. Sobe dlake skrtačimo.

#### CISCENJE KRZNA

Belo krzno čistimo tudi s krompirjevo moko. Močno se greto potresem po dlakah in jo zdrgnemo z njo, nakar krzno iztepemo. Če je treba, postopek ponovimo.

#### TEMNO KRZNO:

Čistimo tako s segretim pском in z žagovino. Dolge dlake dobro stepemo in stresem ali pa jih počesemo s kovinarstvom glavnikom.

#### MOKRO KRZNO:

Mokrega krzna ne sušimo pri peči, ker koža otrdi, dake pa se začno lomi. Najprej ga s krpo natanko zbrisemo v smeri vlaken in zgladimo s krtaco. Naslednji dan ga previdno stresemo in počesemo. Polčene dlake se spet zravnajo, če jih držimo nad soparo.



Spomladanski kostim z značilnimi gumbi v obliki kroglice in širšim krilom. Rokava sta vstavljena in cevasta. — (Foto: Jerko)

# Otrok in grožnja

Kar priznajmo, da včasih la zaželenega učinka, saj se otrok ne bo zavedal, da jo narekuje resnična skrb, ampak bo mislil, da izvira iz sovraštva ali nenaklonjenosti.



## Recepti

### Kokoš v rdečem vinu

1 kokoš, sol, 4 žlice na kocke narezane slanine, 3 žlice sesekljane čebule, 1 strok česne, 20 dkg svežih šampinjonov, 1/4 l rdečega vina, 1/4 l juhe, 2 žlički jedilnega škroba, 2 žliči belega vina, maščoba za pečenje.

Očiščeno, rahlo osoljeno kokoš razkosamo. Na maščobi dušimo meso s slanino, čebulo, česnom in šampinjonimi. Po približno 10 minutah dolijemo vino, nato še juho in pokrito počasi dušimo. Ko se meso zmečha, ga zložimo v posodo, odporno proti ognju, ki jo postavimo na toplo. Omako zgostimo s škrobom, ki smo ga zmešali v belem vinu, jo prevremo in z njo prelijemo meso.

### Maska iz skute

Ker smo o lepotnih maskah že pisali, ne bi zopet omenjala njihovega učinka. Maska iz skute je zelo dobra in učinkovita. Zmešamo tri jedilne žlice skute z malo toplo vode in še toplo nanesemo na očiščeni obraz in vrat. Zmes naj učinkuje 20 minut, nato umijemo vrat in obraz s toplo vodo in ga oprljuskamo še z mrzlo. Koža postane lepa, napeta in prozna.

### Maska za vsako kožo

Krompir srednje velikosti skuhamo, olupimo ter stisnemo v pire. Dodamo očiščeno olivnegolja ter en beljak. Dobro zmešamo, nanesemo toplo na obraz in vrat, pustimo 20 minut, nato pa masko odstranimo z mlačno vodo.

## Čiščenje otroškega kožuščka

Umazano kožuhovino dobro zdrgnemo z vročo belo moko ali z otrobi. Kožušček z moko vred zvijemo, da bodo dlake obrnjene navznoter. Vie skupaj zavijmo v čisto krypo in pustimo tako do naslednjega dne, nakar umazano moko iztremo, kožuhovino pa lahko iztepemo. Če plášček je ne bo čist, postopek ponovimo. Če je kožuhovina mastna, vzamemo raje otrobe.

Lahko pa se čiščenja lotimo tudi takole: naredimo gosto kašo iz magnezije in čistega bencina in odrgnemo z njo kožuh. Ko se kaša že skoraj posluši in se nam zdi, da je plášček dovolj čist, otresemo

magnezijo in obesimo plášček na zrak, da izgubi duh po bencinu. Če je potrebno, postopek ponovimo. Odparamo in operemo tudi podlogo ter zlikano spet ustavimo.



Konfekcijski zimski plášček v modnem karu navdušuje verjetno predvsem mlajše žene. Je športen in ga lahko nosimo s pasom ali brez (Foto: Vivod)

## Tkanine za ročno delo

Za vezenje goblenov, kelimskega vbeta, križev in podobno, uporabljamo močno podložno blago, ki je običajno zelo škrbljeno ali klejano. Takih tkanin imamo več vrst. Najbolj znane so:

Aida je tkanina v havanski

vezavi in jo uporabljamo zlasti za okrasne blazine.

Kongres je močno škrbljeno in redko tkano platno, ki spominja na mrežo. Večkrat je tkano kot sukijanka.

Rensko platno je mehko, nebeljeno platno, sivkasto

rjave barve. Uporablja ga zlasti za vezenje prtv in stenskih pregrinjal.

Stramlj je kongresnemu blagu podobna tkanina, le da ima po dva in dva votka vezana skupaj. Imenuje se tudi

kanafas za ročna dela.

# Slovarček krajevnih imen

Nova rubrika, ki jo danes uvažamo v Panoramu, ima namen razčiščevati mišljene in pogledi okrog pisanja in izgovarjanje nekaterih domačih (gorenjskih) geografskih imen. To so predvsem imena krajev (tudi v uporabi z različnimi predlogi), ledinska imena (npr. imena polj, gozdov, delov polj, niv, grap itd.), imena prebivavcev krajev, imena delov naselij, imena voda, vrhov itd. Vsak dan smo priča, kako se ta imena načno uporabljajo in pišejo: v časopisuji, radiu, uradnih dokumentih, pa celo v uradnem veljavnem imeniku naselij za Slovenijo imamo nekatera imena krajev po svoji prikrojeni, brez upoštevanja, kako jih ljudje (domačini) izgovarjajo (in pišejo) v vsakdanji živi rabi. Prav vsakdanja raba v ljudski izgovorjavi pa bi moral biti kriterij za pisanje in splošno uporabo, tudi v uradnih dokumentih. Imen krajev si ne more nekdo enostavno izmisliti in potem vsiliti vsem ostalim (ki ne vedo, kako govorijo domačini) to svoje načno poimenovanje. To pa se dogaja. Pogosteje iz neznanja kot iz kakšnih drugih razlogov.

Ta rubrika je namenjena vam, bravcem. Preprosto: pišite nam, kako govorite v vašem kraju: ime kraja, kako se imenujejo prebivaci (npr. Hrastje — Hrašnji).

Ga izberem za srodnika? Morda bi lahko z menoj celo spal, morda mu celo ne bi bilo nevšečno, lahko bi spal kot brat s sestro, od poljuba do globilga dotika je le majhen körak. Nikoli nisem imela brata, zaradi tega me vznemirja misel na krovskrunkovo, zaradi tega in zato, ker se »navijam«, kakor Patrick. Naprava spet deluje, brž ko sem dobila nekaj denarja in ponudbo, majhno možnost, toda zauj bi bilo bolje, ko bi bila moški, mladenič, ker je ženska, jo je misel spolnega akta med moškimi vznemirjala kot nekaj nepojljivo tujega, toda potem se je ovedla in trenzo spoznala, da so bila njena vznemirjenja hladna, hladni publiski med njenim spolom in možgani, umislijeni paradiži so lepi le v predstavah, preklete iluminacije nepoštenih, niso bistvo samo, temveč le okras bistva, niso pročelje Falladijeve ali katerekolik cerkve, temveč le razsvetljava, ki daje nadzemsko belo in sijočo lepoto, medtem ko je cerkev v resnicu umazano bela in star, barva se lušči z nje, nekaj prečnikov je že načetih toda le takšna je. Je resnično lepa, reč, ki je ne razsvetljemo, temveč ljubimo. Me bo kdo nekoč ljubil, v resnicu ljubil, kar pomeni, da bo spoznal, kakšna sem v resnicu? Vselej so me le razveseljevali, toda nihče me ni spoznal. Vselej sem ljubila star nemški izrek, ki pravi, da je

kako je pridevnik (npr. Naklo — naklanske njive), kam grest (npr. v Kranj, Dobrava — na Dobravo), od kje prihajate (npr. Iz Kranja, z Dobrave). Pišite nam, kako se imenujejo posamezni deli naselja (vasi), kako pravite manjši pokrajini, polju, delu polja, gozdu, grapi, dolini, potoku, poti itd. Če veste (ali če ste slišali od domačinov, pa če prav je to samo domneva, samo priovedovanje), napisi tudi izvor besede, torej zakaj tako ime. Pišite nam tudi, če zasledujete v časopisih ali v radiu kakšno napakačno ime v kakšnikoli naselju za Slovenijo imamo nekatera imena krajev po svoji prikrojeni, brez upoštevanja, kako jih ljudje (domačini) izgovarjajo (in pišejo) v vsakdanji živi rabi. Prav vsakdanja raba v ljudski izgovorjavi pa bi moral biti kriterij za pisanje in splošno uporabo, tudi v uradnih dokumentih. Imen krajev si ne more nekdo enostavno izmisliti in potem vsiliti vsem ostalim (ki ne vedo, kako govorijo domačini) to svoje načno poimenovanje. To pa se dogaja. Pogosteje iz neznanja kot iz kakšnih drugih razlogov.

Vse vaše prispevke bomo objavili.

Zadnč sm mislu kupiti niki za malca pa sm se pustavu u kruharja. U lošk kruharju na tržcu pa zrau kruha pridajata tud mlik pa puter pa jajčka pa take rči. Na ja pa takle stujim pa čakam pa sputja slišim ulik upravnih: »A imate puter?« pa nazaj z za puldino: »Nimama!« Ciz en cajt i pa peršla ena zla ipu naštirana guspa (bel gutau j bla žena kešnega Šef-a pa kaše dergačne žvine) pa j sam pumžiklina pa sta j smuklna dva pajklčka ta fajnja putra u mauha. Pa j šlu spit naprej: »Nimama! Pa će b še en cajt stava pa čaku na malca, pa b gviš ſe kešn pajklč putrka v kešna mauha padu. Pa prauja, da sma usi glih. Vidte pa le nimaja prau. Per puterku ſi ne. Zadnč sm pa slišu de j per bližn gleh tak tud per jajčkah. Tak use kaže, de tud per jajčkah nisma usi glih. Na ja, jest sm vidu sam za putrč, zatu pa za jajčka ne murm neč reč, lahk pa tud, de j res. Pol pa, ce j per puterku pa per jajčkah, j pa lahk ſe ki drgi, pusod tam, kiu se kej-bel tižku dubu.

Brezje (na Gorenjskem, pri Radovljici) se uporablja množinsko: na Brezjah, z Brezij, ne pa na Brezju. Slovenski pravopis 1962 ima obe možnosti (množinsko in edininski), ker je v Sloveniji več krajev s tem imenom, uporabljajo pa se različno.

Stara Fužina v Bohinju se uporablja edininski (tako tudi Imenik naselij, Ljubljana 1961), ne pa Stare Fužine, v Starih Fužinah.

## Črna kronika

Nasilna smrt ima isto posledico kot naravna, ima umrlo 626 moških in 183 pa drugačen vzrok. Lahko žensk, zaradi usmrtev pa je to nesreča, lahko uboj, 27 moških in 11 žensk.

Zaradi smrtnih nesreč je Zaradi smrtnih nesreč je neznanih razlogov 176, zaradi dusevne zmedenosti 94, zaradi bolezni 53, zaradi družinskih razmer 52, zaradi nesrečne ljubezni 9, ostalih 82 pa statistiki pišejo pod rubriko »drugi razlogi«. Smrtne kazni v tem letu ni bilo. Zaradi nesreč z mortinimi vozili in drugimi prometnimi sredstvi je izgubilo življenje 22 moških in 39 žensk, zaradi zastrupitve 25 moških in 7 žensk, zaradi padcev 75 moških in 45 žensk, zaradi ognja ali eksplozije 8 moških in 4 žensk, zaradi nesreč s potovalci in otočkih orložjem 14 moških in 11 žensk. Zaradi nesreč je bilo leta 1962 sa-

bilo v 1962. letu 9 samomorov v starosti od 20 do 29 let. Usmrtev je bilo v Slovenskih, zadušilo se je 105 moških in 32 žensk itd.

Samomor je bilo iz neznanih razlogov 176, zaradi 39 let, 10 v starosti od 40 do 49 let, 16 v starosti od 50 do 59 let in 6 v starosti nad 60 let.

V bivšem kranjskem okraju je bilo leta 1962 sa- tri usmrtev (uboji). Smrtnih nesreč je bilo v kranjskem okraju 1962. leta 23, osebje varstva (17), neznan (3) in vodično osebje (1).

V celotni črni kroniki leta 1962 so na prvem mestu smrtnih nesreč (61,6 odstotka), sledijo samomori (35,5

skupinah). Na prvem mestu skupinah. Na prvem mestu najmanj pa je so industrijski in obrtni bilo usmrtev (2,9%).

## nekega leta.

(Nadaljevanje in konec)

Kajetan Hueber (1810 — 1860), kaplan v Kranju (od 1. 1846 do 1. 1848) in pesnik. Znana je še danes njegova ponarodela pesem »Otok bleški, kinč nebeski«, ki jo je tudi sam uglasil. Podoba je, da je bil Prešernov priatelj, saj je računal nanj, ko se je pripravljal za izdajanje versko-literarnega »Apostola kranjskega« z leposlovno prilogo »Iskra«. Prešeren in Hueber sta se seznanila v kazini in razmeroma često debatirala o literaturi. Kar usodna nesreča je v tem, da ni Hueber še eno leto ostal v Kranju. Morda ne bi tako okrutno ravnal s Prešernov literarno zapuščino, kot je to storil njegov naslednik kapelan Alojzij Košir. Ta je pesniku za pokoro naložil, da dovoli požig svojih rokopisov. Kot poznejši sentruperski župnik je leta 1886 to sicer obžaloval, a pomoči ni bilo več.

Viljem Killer (1810 — 1882), znan kranjski trgovec, se je s pesnikom srečaval v kazini in bil v zadnjih mesecih najčešči Prešernov sobesednik in obiskovalec v bolnici. Killer je bil eden redkih očividcev in prič, kako je bilo s pesnikovo literarno zapuščino. Nekaj je celo rešil pa potem prav nesmiselno spet izgubil. Tako bi lahko Killer postal izredno zasljen na Prešernovje, saj je bil v zadnjih dneh in v časi smrti pa še tik po njej, največkrat v Prešernovem stanovanju, a ni znal rešiti.

sošolec in znanec še iz Ljubljane; pa ga je verjetno on vpeljal v Jalonovo hišo, kjer ni postal pesnik le gostilniški gost, pač pa bolj družinski priatelj. To prav upravičeno lahko sklepamo iz dejstva, da je Jalonka, mati šestnajstih otrok, našla dovolj časa in prijateljske ljubezni za pomoč v negi in oskrbovanju na smrt bolnega pesnika.

Franz Rajgelj — Pacenk (1815 — 1877), kranjski postopač, sin gostača in sitarja, človek, ki ni hotel nič poštenega delati, pač pa je bil poln humorja in drzne sale; po pesnikovi smrti je bil baje celo rokovnica. Pa vendar se je Prešeren prav s tem izgubiljenim in duhovitim možakarjem v nekem obdobju največ družil in posedal po gostilnah. Podoba je, da je Pacenk pesnika privlačeval kot »češenjački šega-



Jakob Jalen

## Prešernovi kranjski prijatelji

vec pa tudi kot izgubljen, talentiran in bistrogleden komentator dogodkov in ljudi, ki jim ni prizanašal miti se jim klanjal niti se jih bal.

Morda bi kazalo našteti še nekatere Prešernove znanice in prijatelje, n. pr. Poherca in Pollaka iz Tržiča, Ruarda iz Jesenice, Pagliauruzzija in Vesta — toda kar težko je vzoporejati ta bežna in kratkotrajna poznanstva z onimi globokimi prijateljskimi čustvimi. Ei so za Prešerena zamrila s Smoletovo smrtnjo. Vendar pa se s spoštovanjem in s hvaležnostjo spominjammo možki so skušali razvedriti zadnja leta in olajšati zadnje ure našemu dragemu pesniku.

CRTOVIR ZOREC

## Šobec - uspeh

(Nadaljevanje s 1. strani)

šotorov preblizu umetnega jezera in vozarjenje z motorimi vozili, so uredili primerjalna parkirišča, zasadili so 480 borovcev in nekaj brez, del šotoriča ogradiili z zeleno ograjo itd. Navezali so stike z našim veleposlaništvom in turističnim predstavništvom v Haagu ter s 150 potovalkami, bodo porabilni dober tri milijone za dokončno ureditev jezera, ureditev javne razstavljanje, potov, čiščenja campinga, vzdrževanje objektov in podobno.

Dokončno je rešeno vprašanje zemljišča, dogradili so nove sanitarije, kabine, prostore za pralnico in likinalico. Da bi preprečili postavljanje se je udeležilo 138 članov in

12 gostov. V lanskem letu je imelo društvo 18,100,000 din. dohodka.

Era prihodnjih važnih načel društva in tudi občinskih organov je ureditev regulacijskega, zazidnega in uredivnega načrta za gradnjo vikend hišic. Doma in v tujini, zlasti v Belgiji in Holandiji, je namreč veliko zanimalo za Lesce. Ureditev tega vprašanja in določitev prostora za gradnjo takega načrta je pomembno tako za izkoriscenje zmogljivosti v campu kot tudi zavajševanje nočnih lokalov na Bledu.

Turistično društvo v Lescah je bilo ustanovljeno maja leta 1958 ali skoraj dve leti pozneje, kot so pa začeli urejati umetno jezero »Sobec«. Dans je mimo društvo 268 članov. Občega zborna minula spletobna beneško narečje in zaupno tikanje.

Andrej Pavlovec



A. A. BEG

moški, s tem, ko ji je ustvaril otroka, spoznal žensko. Tu se je nasmehnila.

»Čemu se smejete?« je zaslišala spremljevalcevo vprašanje.

»Oh, za prazen nič,« je odgovorila, »nič posebnega.«

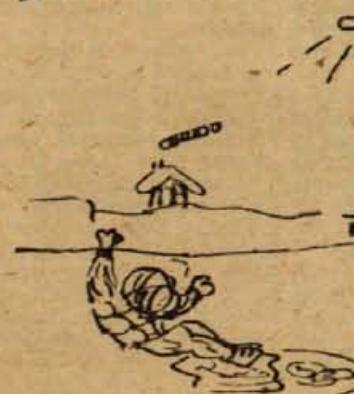
**Naš roman**

rodniška? Morda bi lahko z menoj celo spal, morda mu celo ne bi bilo nevšečno, lahko bi spal kot brat s sestro, od poljuba do globilga dotika je le majhen körak. Nikoli nisem imela brata, zaradi tega me vznemirja misel na krovskrunkovo, zaradi tega in zato, ker se »navijam«, kakor Patrick. Naprava spet deluje, brž ko sem dobila nekaj denarja in ponudbo, majhno možnost, toda zauj bi bilo bolje, ko bi bila moški, mladenič, ker je ženska, jo je misel spolnega akta med moškimi vznemirjala kot nekaj nepojljivo tujega, toda potem se je ovedla in trenzo spoznala, da so bila njena vznemirjenja hladna, hladni publiski med njenim spolom in možgani, umislijeni paradiži so lepi le v predstavah, preklete iluminacije nepoštenih, niso bistvo samo, temveč le okras bistva, niso pročelje Falladijeve ali katerekolik cerkve, temveč le razsvetljava, ki daje nadzemsko belo in sijočo lepoto, medtem ko je cerkev v resnicu umazano bela in star, barva se lušči z nje, nekaj prečnikov je že načetih toda le takšna je. Je resnično lepa, reč, ki je ne razsvetljemo, temveč ljubimo. Me bo kdo nekoč ljubil, v resnicu ljubil, kar pomeni, da bo spoznal, kakšna sem v resnicu? Vselej so me le razveseljevali, toda nihče me ni spoznal. Vselej sem ljubila star nemški izrek, ki pravi, da je

## Oddaljenost zvezd

Nam najbliže nebesno telo je Mesec. Od njega do naše Zemlje preide svetloba v nekaj več kot v eni minutu, ker potuje s hitrostjo 300.000 km na sekundo! Od Sonca do naše Zemlje svetloba potuje 8 minut in 15 sekund. Polarne zvezde je tako daleč, da svetloba od nje do naše Zemlje potuje 70 let. Toda tudi to ni nihenja oddaljenost, nam zatrjujejo astronomi. Svetloba svetleče zvezde Rigela, ki je posebno svetla pozimi na nočnem nebu in spada v ozvezdje Orion, je tako daleč, da potuje do nas nič manj kot 543 let. Če torej pogledamo to veliko zvezdo, je svetloba, ki jo danes gledajo naše oči, odšla s te zvezde leta 1421, torej 71 let pred Kolumbovim odkritjem Amerike. Astronomi pravijo, da tudi to ni velika razdalja, ker so v vesmirju zvezni sistemi, katerih svetloba potuje do nas ne na stotine, temveč na tisoče in milijone let, od najbolj oddaljenih pa celo milijarde let.

## mlada rast



## Kako negujemo smučarske čevlje

Cevlje imamo vselej na načelnih kopitih. Hranimo jih v škatli ali v omarici, kjer ni prahu. Pred zimsko uporabo čevlje zmočimo in jih namažemo. Ko smo jih namažali in je usnje vpilo mast, jih zgladimo še z pasto za čevlje, da se svetijo.

Smučarskih čevljev ne smemo preveč mazati. Enkratno mazanje zadostuje za več tednov. Po uporabi čevlje vselej

očistimo in jih sušimo na suhem zraku, ne pa na štedilniku ali na peči. Vedeti moramo, da usnje ne zdrži večje temperature kakor živa koža. Ce so čevlji tudi znotraj premočeni, jih natrpamo s suhim časopisnim papirjem. Lovci uporabljajo v ta namen tudi suh grah. Smučarske čevlje negujemo redno z globinom (usnje se mora svestiti!), z mastjo in lojem pa samo izjemoma, po potrebi.

Bilo je leta 1943. V naši vasi je bilo polno Nemcev. Partizani so morali biti previdni. V naši hiši so dobivali hrano. Vaščani so vse potrebno nanosili k nam, partizani sami pa so prihajali iskat. Tako je bilo najbolj pripravno, saj stoji naša hiša prav na robu gozda.

Nekega jutra sta zgodaj potrkala na okno dva partizana. Oče je vedel, da sta prišla po hrano. Povabil ju je v hišo. Potem so pri topili malo pokramljali. Tedaj so na dvorišče zapeljali trije nemški tovornjaki. Iz njih so poskakali zelenoi. Zaseda.

Kaj sedaj — v hiši sta partizani! Mati ju je skrila v klet. Medtem so Nemci že razbijali po vratih. Mama jem je brž odklenila. Pred njo sta stala dva zelenca. Eden od njiju je znal neko-

liko slovensko. Zadržal se je nad mamo:

»Kje imate partizane?«

»Pri nas jih ni,« je odvrnila mama. »V žepu jih pa tudi nimam.«

Zelenec se je zadržal še osorneje:

»Kje imate partizane?«

»Pri nas jih ni, kakor sem vam že povedala.«

Zelenca sta stopila v kuhinjo in se spogledala.

»Prinesi nama mleka!« se

je zadrl prvi. Mama jima ga je prinesla, čeprav nerada. Mleko sta zlila vase kar mi-mogrede. Skodelici sta jezno postavila na mizo in tebi nič meni nič odšla.

Partizana sta še ves dan tičala v kleti. Poslušati sta morala pokanje pušk in grmenje brzostrelk. Proti večoru so Nemci spet odšli.

Marija Markuo,

8. razred os. šole Preddvor

## Otroci, ali poznate Jo-Jo?

Pred zadnjim vojno so se otroci pa tudi odrasli radi igrali s preprosto igračo, ki so ji rekli »jo-jos. Danes te

igrače ni več videti v izložbenih oknih, zato vam bom povestili, kako si jo lahko naredite sami.

Jo-jó je iz dveh koleškov, ki sta oddaljena drug od drugega približno centimeter. Na ozek valj, ki ju povezuje, je pritrjena vrvice. Ce vrvice navijemo kot na motek, držimo konec vrvice med prsti, koleščka pa spustimo, se bo vrvice odvijala, nato pa se bo začela spet sama navijati in jo-jó bo spet sam priproval nazaj do prstov.

Igrače ne bo težko narediti. Priskrbite si dva koleščka s premerom 5 — 10 cm. Najbolje bo, če sta izdelana iz trdega lesa, lahko pa ju izrežemo iz debele vezane plošče. Namesto lesa je lahko seveda tudi drugačen materijal od silorial, za silo pa lahko porabimo tudi dve enaki prazni škatli od paste za čevlje.

Oba koleščka pribijte v stredi na valj iz trdega lesa, ki naj bo nekoliko debelejši od svinčnika in dolg največ centimeter. Na ta valj privežite meter dolgo tanko vrvice, nato pa igračo takoj preizkusite. Na koncu vrvice naredite zanko in vanjo vtaknite desni kazalec, s palcem in sredincem pa držite igračo, preden jo izpustite. Jo-jó bo potoval po vrviči gor in dol tem bolj, čim bolj se bo ste izvežbal. Da se bo hitro vrnil, morate vrvice nekoliko suniti, preden se izteče.

### Po bregu navzdol

Tistega dne sem bil zelo vesel, saj je bilo dovolj snega. Gazil sem ga do kolen moker pa sem bil do vrha glave. Valjali smo se po snegu kot mali prašički. Kadile se je za nami.

Samo toliko sem šel domov, da sem se preoblekel, se najedel in vzel sanji iz dravnice. Hotel sem nazaj na breg. S prijatelji smo se vozili po strmem klancu. Z Brankom sva tekmovala, kdo bo hitrejši. Vozila sva se lože; temu pravimo ribica. Prijatelj je vozil sem in tja, zato sem se zadel v njegove sani. Udaril sem se v glavo in takoj zagledal nekaj zvezd. Prijatelj pa se je znašel v grapi. Nalonil si je kost. Pobral sem ga in ga na sankah odpeljal domov. Kmalu je ozdravel in spet sva se sankala, vendar ne več tako nespatno.

Silvo Konc, 6. raz., iz iluterar. lista »Matijev rok«

### Riba

Bil je teman, oblačen dan. Dež je bil kot za stavno. Voda je prestopila rbebove. Začela je teći po dvorišču. A vendar je še vedno deževalo. Voda je že drla okrog hiše in po njivu.

Vzela sem dežnik in hodila po vodi. Nenadoma pa sem zagledala, kako pljuška voda na dvorišču. Sla sem tiskaj. Bila je riba. Prijela sem jo in vrgla v potok, kjer je bila voda globlja. Kako vselej je zaplavoval.

Francka Sleme,  
8. razred  
(iz lista »Odmehi izpod Kravca«)

# Novo doma in po svetu



Priljubljena mlada sovjetska igravka — Nini Miskova



V svojem zadnjem filmu »Ophelia« je Claude Chabrol obdjal temo Hamleta v sodobni verziji. Glavni vlogi sta odigrala Andre Rocelyne in Juliette Mayniel.

## Ljubljana

Kljud temu, da so pri »Viba filmu« še vedno sredi razprav o novi organizaciji slovenske filmske proizvodnje, pa so vendar že tudi zbranele njihove kamere. S svojo prvo režijo celovečernega filma se je spoprijel Franci Križaj. V njegovi »Zaroti« nastopa ugledna igralska ekipa: Lojze Rozman, Vladimir Skrbinek, Dara Uлага, Granko Pleša in Stefka Drolčeva. Atejjejske prizore so že posneli, zunanjji prizorišči pa bosta ljubljanska Filozofska fakulteta in Velenje.



Naša priljubljena mlada igravka Milena Dravić je igrala tudi v »Radopolju« Stoleta Jankovića

## Sarajevo

Medtem pa »Bosna film« že posilja na trg kar dva nova filma: »Dr Vera« in »Sreča s tabo!« Film »Dr Vera« (z delovnim naslovom »V spopadu«) je posnel slovenski režiser Jože Babič (Veselica). Scenarij, ki ga je napisala Ana Marija Car, je poldrugo leto »poskušal srečo« pri raznih filmskih hišah, tudi pri pokojnem »Triglavu« (seveda — sodobna temal) in jo končno našel v Sarajevu. Kot se vidi že po naslovu, je film posegel v zdravniško okolje: spopad med očetom — starem revolucionarjem in sinom — mladim strokovnjakom. Vendar pa je bil njegov namen predvsem poseči v našo splošno sodobno družbeno problematiko in po Babičevih besedah je bil v tem tudi »nekompromisen«. Glavne vloge v filmu so odigrali Voja Mirić (iz Čudnega dekleta), Ante Soljak in Ana Karlić kot mlada anestezistka dr Vera, ki je filmu dala naslov.

Prav tako za »Bosna film« je režiser Milutin Kosovac že posnel film »Sreča s tabo!«, v katerem sta v glavnih vlogah nastopila Bert Sotlar in Vesna Krajina.

## Zagreb

Kot poročajo, bo »Jadran film« prenesel na platno Marinkovićovo dramo »Glorijas«. Režiral bo Igor Pretnar (Samorastniki), ki zdaj skupaj z Božidarjem Violičem dela na scenariju.

## Beograd

Tudi pri beograjski »Avali« je trenutno aktualna literarna predloga — in to popularne »Prigode Nikoletine Bursaće«. Scenarij je že pred več leti napisal Branko Bauer (Iz oči v oči), vedar do sedaj ni našel producenta. Zdaj so mu po nekaterih dopolnitvah odobrili scenarij, ki ga bo sededa sam režiral.

Medtem pa so v Beogradu dobili tudi ugledne — in pečne goste. Vrnili se je producent Raoul Lévy, da bi z novo ekipo nadaljeval snemanje »Marka Pola«, ki mu je pred dvema letoma obtičal na sredi poti. Sedaj misli odvajati 300 milijonov, ki jih je že takrat investiral, in film dokončati. Ne mesto Christia-na Jaquea je zdaj stopil Dennis de la Patellière (Velike

družine), mesto Alaina Delona pa je zasedel Marko Polo II. — Horst Buchholz. Upajmo, da bo producentu Lévyju tokrat uspelo izpeljati svoj širokopotezno zasnovan film-ski podvig — zakaj »Marko Polo« utegne biti soliden in zanimiv spektakel? Posebno še ker igrajo v njem tudi Orson Welles, Robert Hossein, Anthony Quinn, Peter Ustinov, Dragomir Felba in Janez Vrhovec.

## Italija

Florestano Vancini (Dolga noč leta 43) snema na Siciliji »Vroče življenje« z igralsko zasedbo: Jacques Perrin, Chaterine Spaak in Gabrielle Ferzetti.

Novi dokumentarni film Gualtiera Jacopettija (Pasje življenje, Zenske sveta) je »Adijo, Afrika«.

Najnovejša izmed »slavnih« italijanskih koprodukcij ima naslov »Zadnja bitka Apače« (italijansko - francoska-nemška kavbojka). V filmu igrajo Karl May, pardon: Lex Barker, Daliah Lavi in Guy Madison. Režira Hugo Fregonese.

## Francija

Znan režiser starejše generacije Christian Jaque snema film po romanu Alekandra Dumasa »Crni tulpan«. Dvojno vlogo pokvarjenega Guillauma in njegovega idealističnega brata Juliena igra Alain Delon.

Jean Paul Belmondo, Lino Ventura, Bernard Blier in André Parisi igrajo glavne vloge v filmu »Sto tisoč dolarjev na soncu«, novi kriminal-

ki Henrija Verneuila.

Claude Autant-Lara pa s Pierom Brasseurjem, Jeanom Richardom in Sylvie snema »Crni humor« po scenariju Jeana Aurenchea.

## Hollywood

Henry Levin (Aprilska ljubozen) snema komedijo z nena-vadnim naslovom »Njegova in njegova« o dveh samcih na počitnicah ob Karibskem morju. Igrajo Robert Morse, Robert Goulet, Nancy Kwan in Jill St John.

Edward G. Robinson je lastnik velike mlekarne farme v filmu »Dobri sosed Sam«, ki ga režira David Swift. Njegovi soigrali so Jack Lemmon, Romy Schneider in Dorothy Provine.

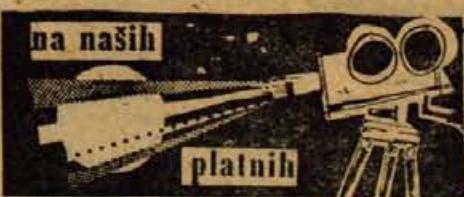
Connie Francis igra skupaj z Jimom Huttonom, Yvette Mimieux, Georgom Hamiltonom in Paulo Prentiss v filmu »Iščem ljubezen« režisera Dona Weisa.

## Anglija

Sophia Loren in Peter Sellers, ki sta že igrala skupaj v »Milijonarki«, sta se spet srečala v angleških studijsih. Pod vodstvom Blacea Edwardsa snemata »Strel v teme«.

Po zgodbi H. G. Wellsa snema režiser Nathan Juran film »Prvi ljudje na mesecu«. V katerem igrajo Edward Judd, Martha Hyer in Lionel Jeffries.

Na Kanarskih otokih snema režiser Sidney Furie glasbeni film »Cudovito življenje« s Cliffom Richardom, Susan Hampshire in Dennis Price.



»VALCEK TOREADORJEV« angleškega režisera Johna Guillermina po odrskem komadu Jeana Anouilha je prijetna komedija o starem generalu in njegovih ljubeznih. Poleg odličnega angleškega komika Petra Sellersa v glavni vlogi igrajo še Dany Robin, Margaret Leighton in John Fraser.

»ZLATO SEDMIH GRICEV« ameriškega režisera Gordona Douglaša je western o dveh lovecih na krzno, ki najdeti zlato in ga v spopadu s tolbo in naravo spet izgubita. Igrajo Clint Walker, Roger Moore in Leticia Roman.

# RADIJSKI

## SPORED

VELJA OD 25. DO 31. JANUARJA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.15, 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

### SOBOTA

- 8.05 Prijetna zabava ob francoski glasbi  
8.55 Za šolarje  
9.25 Z mladimi pevci po svetu  
9.45 Kitarist Charlie Byrd in bosa nova  
10.15 Nekaj domaćih  
10.35 Baskovske pesmi poje Komorni zbor iz Pampiane  
11.00 Pozor, nimaš prednosti  
12.15 Kmetijski nasveti  
12.25 Za staro in mlađe  
13.30 Glasbeni sejem  
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo  
15.15 Zabavna glasba  
15.40 Obisk pri jeseniških železarjih  
16.00 Vsak dan za vas  
17.05 Gremo v kino  
17.35 Pesmi in plesi jugoslovenskih narodov  
18.10 Recitali naših znamenitih pevcev  
19.05 Glasbene razglednice  
20.00 Staro in novo iz arhiva domaćih pesmi in melodij  
20.20 Gospod Pim gre mimo  
21.27 Sobotni ples  
22.10 Oddaja za naše izseljence  
23.05 Prijeten konec tedna

#### DRUGI PROGRAM

- 12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih  
13.10 Slavni pevci v znamenitih operah  
14.00 Zvezne kaskade  
14.30 Drobne mojstrovine  
15.05 Za vsakogar nekaj  
19.05 Simfonija št. 5  
19.43 Dva plesna orkestra  
20.45 Jugoslovanski capriccio  
21.00 V nedeljo zvečer  
22.10 Komorna saoreja jugoslovenske glasbe

### PONEDELJEK

- 8.05 Nastopa Koroški akademski orkester  
8.25 Z vedro glasbo v novi teden  
8.55 Za mlade radovedne  
9.25 Pojeta Božena Glavakova in France Langus  
10.15 Dva domaća virtuoza  
10.35 Naš podlistek  
10.55 Glasbena medigra  
11.00 Pozor, nimaš prednosti  
12.05 Zabavna glasba  
12.15 Radijska kmečka univerza

#### DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj makedonskega jezika  
19.20 Veliki pianisti 19. in 20. stoletja  
20.00 Po svetu jazz  
21.10 Serenadni večer

### SREDA

- 8.05 Jutranji divertimento  
8.55 Pisani svet pravljic in zgodb  
9.25 Glasba od delu  
10.15 Pesmi raznih narodov  
10.45 Človek in zdravje  
10.55 Glasbena medigra  
11.00 Pozor, nimaš prednosti  
12.05 Zabavna glasba  
12.15 Kmetijski nasveti  
12.25 Popevke in plesni ritmi

- 20.00 Skupni program JRT  
22.10 Glasbena medigra  
22.20 Skupni program JRT  
23.05 Literarni nočurno  
23.15 Plesna glasba

#### DRUGI PROGRAM

- 19.05 Začetni tečaj angleščine  
19.30 Hoffmanove pripovedke  
20.10 Zvočni portret ansambla Larry Adler  
20.45 Romantični trio za klarinet  
21.00 Jour fix v kinoteki

- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo  
13.30 Koncertni plesi  
14.35 Popevke in melodije iz Sovjetske zveze  
15.15 Zabavna glasba  
15.40 Koncertni zbor RTV Ljubljana poje pesmi - slovenskih skladateljev  
16.00 Vsak dan za vas  
17.05 Tako je igral Rahmaninov  
17.35 Iz fonoteke radia Koper  
18.00 Aktualnosti doma in v svetu  
18.10 Mojstrji orkestrske igre  
18.45 Ljudski parlament  
19.05 Glasbene razglednice  
20.00 Dve partituri skladatelja Primoža Ramovša

- 22.10 Popevke in plesni ritmi  
23.05 Godala v noči  
23.20 Skupni program JRT

#### DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj hrvaško-srbskega jezika  
19.20 Drugi simfonični poem  
19.40 Godalni kvartet v Es-duru  
20.00 Zaključni prizor opere Rensko zlato  
20.45 Koncert za klavir in orkester  
21.00 Melodije po pošti

### PETEK

- 8.05 Operetna in lahka glasba  
8.30 Narodne v priredbi Franceta Marolta  
8.55 Pionirske tehnike  
9.25 Glasbeno popotovanje  
10.15 Trije odlomki iz opere Ekvinočij  
10.35 Novost na knjižni polici  
10.55 Glasbena medigra  
11.00 Pozor, nimaš prednosti  
12.05 Zabavna glasba  
12.15 Radijska kmečka univerza  
12.25 Veliki valčki  
13.30 Križem po svetu na krilih glasbe  
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo  
14.35 Nekaj domaćih za prijetno opoldne  
15.15 Napotki za turiste  
15.20 Zabavna glasba  
15.45 Jezikovni pogovori  
16.00 Vsak dan za vas  
17.05 Petkovo glasbeno popoldne pri madžarskih skladateljih  
18.00 Aktualnosti doma in v svetu

- 18.10 Pesmi, ki so jih peli naši partizani  
18.30 Pripoveduje nam ...  
18.45 Iz naših kolektivov  
19.05 Glasbene razglednice  
20.00 Veliki orkestri vzhodno-nemškega radia  
20.15 Tedenski zunanjopolitični pregled  
20.30 Iz slovenske violiniske glasbene literature  
20.50 25 minut z orkestrom Harry James in Kurt Edelhagen  
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih  
22.10 Plesna glasba  
23.05 Serenada za godala  
23.20 Skupni program JRT

#### DRUGI PROGRAM

- 19.05 Nadaljevalni tečaj angleščine  
19.20 Brandeburški koncert št. 5  
19.45 Lahka glasba  
20.00 Pred Prešernovim dnevom  
20.45 Srečanje s pevcem Lou van Burgom  
20.55 Panorama sodobne jugoslovenske literarne  
21.10 Glasbena medigra  
21.15 Jazz na koncertnem odu

### nedelja

- 6.00 Dobro jutro  
6.30 Napotki za turiste  
7.40 Pogovor s poslušavci  
8.00 Mladinska radijska igra  
8.37 Babica pripoveduje  
9.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo  
10.00 Se pomnite tovariši  
10.30 Matineški koncert orkestra RTV Ljubljana  
11.30 Nedeljska reportaža  
11.50 Solistična zabavna glasba  
12.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo — II  
13.30 Za našo vas



Jesenice »PLAVŽ«

1. do 2. februarja slovenski film TRIGLAVSKE STRMINE  
3. in 4. februarja francoski barvni film NA JAMAJKO

Zirovница

1. februarja ameriški barvni CS film SERIFOV SIN  
2. februarja nemški film PONAREJEVALEC IZ LONDONA  
5. februarja francoski barvni film NA JAMAJKO

Dovje-Mojstrana

1. februarja nemški film PONAREJEVALEC IZ LONDONA  
2. februarja ameriški barvni film SERIFOV SIN  
6. februarja francoski barvni film NA JAMAJKO

Koroška Bela

1. februarja ital. barvni CS film MORGANOVI GUŠARJI  
2. februarja španski barvni film MOJ POSLEDNJI TANGO  
3. februarja slovenski film TRIGLAVSKE STRMINE

Kranjska gora

1. februarja španski barvni film MOJ POSLEDNJI TANGO  
2. februarja ital.-ameriški barvni CS film MORGANOVI GUŠARJI  
6. februarja slovenski film TRIGLAVSKE STRMINE

Ljubno

1. februarja francoski film GREG MLADOSTI ob 19.30  
2. februarja italijanski film DEKLE S KOVCKOM ob 16. uri

Duplica

1. februarja čehoslovaški film TARZANOVA SMRT ob 19. uri  
2. februarja čehoslovaški film TARZANOVA SMRT ob 15., 17. in 19. uri  
2. februarja sovjetski film PETER VELIKI — mladinska predstava ob 10. uri  
5. februarja madž. barvni CS film ZLATI CLOVEK ob 17. uri  
6. februarja madž. barvni CS film ZLATI CLOVEK ob 19. uri

Radovljica

1. februarja ameriški barvni CS film TARZANOVA NAJVECJA PUSTOLOVSCINA ob 18. uri  
1. februarja ameriški barvni CS film FANI ob 20. uri

2. februarja ameriški barvni CS film TARZANOVA NAJVECJA PUSTOLOVSCINA ob 14. uri in 18.15  
2. februarja ameriški barvni CS film FANI ob 18.50 in 20.15

4. februarja nemški film PONAREJEVAVCI IZ LONDONA ob 20. uri  
5. februarja nemški film PONAREJEVAVCI IZ LONDONA ob 18. in 20. uri

6. februarja francoski barvni CS film FRACASSE ob 20. uri

7. februarja francoski CS film LJUBEZEN PRI DVAJSETIH ob 20. uri

8. do 5. februarja slovenski film TRIGLAVSKE STRMINE

Kranj »CENTER«

1. februarja ameriški film NEZNANEC IZ NORD EKS-PRESA ob 18. in 20. uri, premiera ameriškega barvnega CS filma ZLATO SEDMIH GRICEV ob 22. uri

2. februarja ameriški film NEZNANEC IZ NORD EKS-PRESA ob 14., 16., 18. in 20. uri

3. februarja amer. barvni CS film ZLATO SEDMIH GRICEV ob 17. in 19. uri

4. februarja amer. barvni CS film ZLATO SEDMIH GRICEV ob 17. in 19. uri

5. februarja amer. barvni CS film ZLATO SEDMIH GRICEV ob 17. in 19. uri

Kranj »STORŽICE«

1. februarja angleški film OKUS PO MEDU ob 18. in 20. uri, premiera angleškega barvnega filma VALCEK TOREADORJA ob 22. uri

2. februarja sovjetski barvni film POT V VSEMIRJE ob 13. uri, angleški film OKUS PO MEDU ob 15., 17. in 19. uri, premiera sovjetskega filma BITKA NA VOLGI ob 21. uri

3. februarja angleški barvni VV film VALCEK TOREADORJA ob 16., 18. in 20. uri

4. februarja angleški barvni VV film VALCEK TOREADORJA ob 16., 18. in 20. uri

5. februarja angleški barvni VV film VALCEK TOREADORJA ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče »SVOBODA«

2. februarja ameriški barvni CS film ZLATO SEDMIH GRICEV ob 14. in 20. uri

5. februarja sovjetski film BITKA NA VOLGI ob 19. uri

Cerknje »KRVAVEC«

1. februarja ameriški barvni CS film SEVER-SEVERO-ZAPAD ob 19.30

2. februarja ameriški barvni CS film SEVER-SEVERO-ZAPAD ob 15. in 17. uri

Naklo

2. februarja ital. barvni CS film LJUBIM, LJUBIS ob 16. in 19. uri

Jesenice »RADIO«

1. do 2. februarja francoski barvni film NA JAMAJKO

3. februarja ameriški barvni CS film NI IMENA NA NABOJU

4. do 5. februarja slovenski film TRIGLAVSKE STRMINE

# gledališče

PRESERNOVO  
GLEDALIŠČE  
V KRAJNU

NEDELJA — 2. februarja ob 10. uri URA PRAVLJIC — 14 program, ob 16. uri za IZVEN Nikolič-Macki »HOTELSKA SOBA 308\* in »KUPE 9-10\*.

SREDA — 5. februarja ob 17. uri Vilhar: DRUGA VELIKA BESEDA za šolo Simona Jenka.

CETRTEK — 6. februarja ob 16. uri Vilhar: DRUGA VELIKA BESEDA za šolo Koroška Bela.

PETEK — 7. februarja ob 16. uri za dijake Nastop slovenskih pesnikov v okviru Prešernove proslave, ob 19. uri Nastop slovenskih pesnikov — SVEČANA PRESERNOVA PROSLAVA.

TELEVIZIJA

SOBOTA — 1. februarja

Eurovision  
11.55 Olimpijske igre — tekmovanje v slalomu za ženske

RTV Zagreb  
18.00 Poročila  
18.05 Dve predstavi mladinskega gledališča Zagreb

RTV Ljubljana  
19.00 TV obzornik  
19.20 Ekspedicija

Eurovision  
19.45 Prvi filmski prevo o olimpijskih igrah JTV

20.00 TV dnevnik  
RTV Ljubljana

20.30 Propagandna oddaja  
RTV Beograd

20.45 Ogledalo državljanu Pokornega — humoristična oddaja

Eurovision  
21.35 Sanremo: Festival italijanskih popevk

22.40 Drugi filmski pregled olimpijskih iger  
RTV Ljubljana

23.10 Poročila

NEDELJA — 2. februarja

RTV Zagreb

11.00 Kmetijska oddaja  
RTV Ljubljana

11.30 »Denis-pokora« — Šaljiva zgodba za otroke

12.00 Kaj bo prihodnji teden na sporedru

19.50 Sportna poročila  
JTV

20.00 TV dnevnik  
RTV Zagreb

20.45 »Elizabeta angleška« — TV drama

22.30 Jazz na ekranu  
RTV Ljubljana

23.00 Poročila

PRENOŠI OLIMPIJSKIH ZIMSKI IGER  
IZ INNSBRUCKA

NEDELJA — 2. februarja

9.25 do 11.00 Tek moških na 15 kilometrov  
12.25 do 13.30 Veleslalom za moške  
16.35 do 19.50 Umetno drsanje: za ženske — prosto

PONEDELJEK — 3. februarja

12.25 do 13.30 Veleslalom za ženske  
19.45 do 20.00 Filmski pregled — prvi  
20.05 do 22.00 Hokej Švedska : Nemčija  
22.40 do 23.10 Filmski pregled — drugi

TOREK — 4. februarja

8.25 do 10.55 Biathlon — tek na 20 km z vmesnim 4 kratnim streljanjem — moške  
19.45 do 20.00 Filmski pregled — prvi

20.05 do 22.00 Hokej Švedska : Nemčija  
22.40 do 23.10 Filmski pregled — drugi

SREDA — 5. februarja

19.45 do 20.00 Filmski pregled — prvi  
22.40 do 23.10 Filmski pregled — drugi

CETRTEK — 6. februarja

12.55 do 14.00 Smuk za ženske  
19.45 do 20.00 Filmski pregled — prvi  
20.30 do 22.30 Umetno drsanje moški prosto  
22.40 do 23.10 Filmski pregled — drugi

PETEK — 7. februarja

9.25 do 11.00 Stafeta 3×5 km za ženske  
17.00 do 19.00 Hokej Švedska : SSSR  
19.45 do 20.00 Filmski pregled — prvi

PONEDELJEK — 3. februarja

RTV Ljubljana  
18.30 Poročila  
18.35 Lutkovna igra za otroke  
19.00 TV obzornik  
JTV  
19.30 Tedenski športni pregled  
20.00 TV dnevnik  
RTV Ljubljana  
23.10 Poročila

TOREK — 4. februarja

RTV Ljubljana  
20.00 Poročila  
23.10 Zadnja poročila

SREDA — 5. februarja

RTV Ljubljana  
17.30 Ruščina na TV  
18.00 Poročila  
18.05 Sličanica za najmlajše RTV Beograd  
18.20 Na črko, na črko RTV Ljubljana  
19.00 TV obzornik in kulturna panorama  
19.30 TV pošta  
JTV  
20.00 TV dnevnik  
RTV Ljubljana  
20.30 Jugoslovanski finale za popevko Evrovizije  
23.10 Poročila

CETRTEK — 6. februarja

RTV Ljubljana  
17.30 Angleščina na TV  
RTV Zagreb  
18.00 Poročila  
18.05 Mendov spored RTV Ljubljana  
19.00 TV obzornik  
RTV Beograd  
19.30 Spored narodne glasbe  
20.00 TV dnevnik  
RTV Ljubljana  
22.30 Poročila

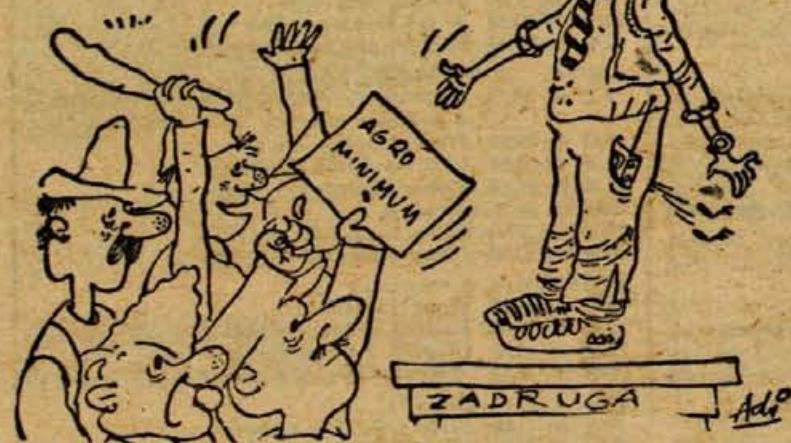
PETEK — 7. februarja

RTV Beograd  
16.50 Poročila  
RTV Ljubljana  
19.00 Svečana proslava ob obletnici smrti Prešerna  
RTV Beograd  
22.30 Poročila

Osamelec — Foto: Perdan



— Toda tovariši, nimamo vagonov za gnojilo!  
— Porabite tiste, s katerimi ste pripeljali obljuhe!



## Humoreska

Nenadoma je Mika občutil potrebo po lastni stanovanjski bisiči. Vzrok — statistična povprečja, te silno imenitne stvari. Iz »strogih zaupnika virov« (statistika in vojska — to je najmost) je zvedel, da je imela slovenska žena pred leti povprečno 2,3 otroka. To povprečje se mu je krepko vtisnilo v spomin, ker je na javni tribuni slišal, da je še skoraj najboljše, če se individualni podatki ujemajo s povprečjem, je pričel takole glasno razmišljati:

»Ja, saj sedaj bo pa končno v rednu. Upam, da bo tale mapa potrdil zadostovalce, je prijetno zarožljal referentov glas v Mihovih ušesib.

»Ej, prijatelji! Še eno potrdilo potrebujem — in sicer potrdilo o svoji povprečni prehrani«, je nenačoma udarilo iz referenta.

»Zakaj pa spet to?«, je bolj iz presenečenja kot zares povprašal Mika. Skoraj v omotici je zvedel, da ga potrebujejo zato, ker bodo s potrdilom preverili, če razsežnosti in zmogljivosti kuhinje v novi stanovanjski bisiči ustrezajo povprečni prehrani njegove družine.

In Miba je spet glasno razmišljal, kakšna je njegova povprečna prehrana:

»Provo polovico meseca (po plači)

## POTRDILA

»Po stanovanju v družbeni lasti se mi podita že dva paglavca. Če narodim še enega, bo stanovanje premajhno; večjega pa mi v podjetju ne bodo dodelili, ker se tu že nekaj iščila, da bo prišel nov generalni direktor. Če pa imam samo dva otroka, je stanovanje malce preveliko. Kaj, če bi narodil 0,3 otroka. S tem bi ubil dve mubi na en mah; stanovanje bi imel optimalno zasedeno in seveda — moja žena bi bila po številu otrok enaka povprečni slovenski ženi.«

Rečeno — toda malo drugače storjeno. Ali je odpovedala statistika ali Miba, morda pa tudi žena — dejstvo je postalo to, da je Miba dobil otroka sin to celega) — no in od tod tudi vzrok, zakaj se je odločil za lastno stanovanjsko bisičo.

Na pomlad se je pričelo. Zemljice, pesek, apno, cement in — potrdila. Vsemogoča potrdila je Miba že znoil referentu, toda poplava touristnih zahtev še ni bila končana. Ko je Miba obral že vse katastarske urade, banke in projektična podjetja (da o občini sploh ne govorimo), je z zvrhano mero upanja, da bo z oddajo potrdila, da ima res tri otroke, hajka za potrdili končana. Toda Miba, ne deli računov brez krčmarja!

jemo meso, v drugi polovici pa zelje. Kakšna bi bila moja povprečna prehrana? E, fantje moji dragi, že vem, to ne bo nič drugega kot segedinski golaž.«

Izdano potrdilo o povprečni prehrani Mihove družine je bilo napisano in Miba ga je lepo pravilno prepognil, dal v belo kuvertu kot spodobi za pomembne dokumente in — takoj k referentu.

Na poti k njemu se je tik pred Mihom pognala čez cesto črna mačka. »Nesreča!« je presnilo Miba po vsem telesu. Toda kmalu se je pomiril, ko je ugotovil, da vratoverje ne spada v sodobni svet; v svet — ko je vendar treba vsako stvar dokumentirati.

Ko je Miba pri sebi dokončno razčistil pojme o vratoverju in zdravi presoji, je že stal pred referentom.

»Tako, tovariš Miba, še eno potrdilo potrebujem.«

»Kaj pa spet?«, je zabobnelo iz Mihovih ust.

»Rojstni list!«

»Ja, zakaj pa tegate?«

»Popolnomu neumestno vprašanje, je začikal referent, »saj je vendar popolnomu razumljivo, da lahko le z pomočjo rojstnega lista ugotovimo, da ste bili res rojeni in da potrebujete tudi hišo.«



VELJA OD 1. do 8. FEBRUARJA

**OVEN** (21. 3. — 20. 4.)

BLAŽENOST ZARADI nekega srečanja. Ne sprejemaj obveznosti, ki bi ti odvzele potreben počitek, saj tudi občinski proračuni ne upoštevajo vseh občanovih želja in potreb. Sladka pošta.

**BIK** (21. 4. — 20. 5.)

NE DOVOLI, da te karkoli presenetijo, tako kot soseda, ko se je naveličal oblub: »Premog dobite jutri!« in kupil električno peč, pa je pričelo primanjkovati še električne.

**DVOJČKA** (21. 5. — 20. 6.)

NAPOSLED LE DOCAKAS poleti rojeno željo, kot so Retečani po več letih konkretno oblubo, da dobe železniško postajo. Veliko časa posvetiš lastnemu jazu. Zadoščenje po četrtku.

**RAK** (21. 6. — 22. 7.)

Z ODKRITO SRCNOSTJO omehčaš sorodstvo v službi in družbi, povročiš pa hudo kri. Na kočljiv dopis odgovori znanec, ob srečaju v torek pa zardiš.

**LEV** (23. 7. — 22. 8.)

NAKODRANI LASJE te pritegnejo z večjo elastičnostjo kot natakarja tujce govoreči ljudje. Ne delaj si skrbi zaradi nekega kovinskega predmeta. Tisto pride z zamudo, a ne bo slabo.

**DEVICA** (23. 8. — 22. 9.)

POUCEVALI TE BODO, kaj smeš in česa ne smeš. Trmasto vztrajaš pri svojem kot škofjeloški občinski može z NE glede gradnje šole v Zalem logu, čeprav so domačini veliko opravili s prostovoljnim delom. Hipna ljubezen po nedelji.

**TEHTNICA** (23. 9. — 22. 10.)

VPLIVEN ZNANEC se zadovolji z zlagano oblubo kot se študentje s številnimi zaključki v nekaterih podjetjih, ko zvedo, da morajo biti štipendije višje. Poenostavi srčne debate, da se ne prehladita oba in ne razvežeš jezikov opravljevjem.

**ŠKORPIJON** (23. 10. — 22. 11.)

OPRAVLJIVCE prikrajaš za užitek. Napovedana rotacija se uresniči v soboto, ko rotiraš s stola pod mizo. Ne načenjaj pogovora o direktorjevem osnovnem poklicu, sicer dvajni »maček« zlepa ne zgne.

**STRELEC** (23. 11. — 22. 12.)

NEKAJ UŽITKOV prinese obisk v mraku. Nadrejena oseba te obiše, ljubosumna oseba raznese, vendar zaradi časti prej integrirata kot rotirata. Dolžnik te razveseli in pripravljaš darilo.

**KOZOROG** (23. 12. — 20. 1.)

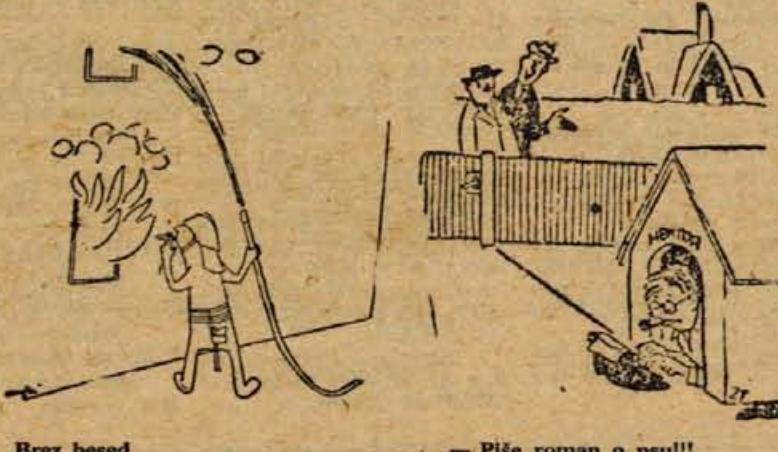
VELIKO PRIJETNIH doživljajev, čenč in topnih večerov. Prostti čas izkoristiš za vzpodobujanje upokojencev, naj še ne obupajo — o njihovem izboljšanju se tudi konkretno že govorii. Hrupni obiski in darila te spravijo v zadrgo.

**VODNAR** (21. 1. — 19. 2.)

GLEDE TISTEGA se prej odločiš kot reševavci kranjskega prometa, ki menda čakajo, da bo na Prešernovi cesti spet koga povoziло ter jo šele potem zapro v popoldanskem času. Izlet odpade in bo lepše doma. Pismo te razburi.

**RIBI** (20. 2. — 20. 3.)

OSUMILI TE bodo prepovedane zaljubljenosti. Tisto, kar ti je bilo všeč na razstavi, zaman iščeš po trgovinah. Hladne noge, vroče srce in strupen jezik. Domišljavost po sredi popusti.



Brez besed

— Piše roman o psu!!!